

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳԵՂԵՍԻ

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ՄԻԼԻՅԷ ԲՕԼԻԹԻՒՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷՑԷ

ՄԻԻԹԱԱԼԼԻԳ ՂԱԶԷԹԱ

ՆՈՒՄԵՐՈ 247 ՍԱԼԸ

ԻԻԶԻՆՃԻՒ ՍԷՆԷ

20 ՅՈՒՆԻՍ 1872

Սէտայը Հաղըգէթ շիմտիւիք հաֆթատա իւշ տէֆա եանի Սայը , Բէնչէնպիւհ վէ ճուճա երթէսի կիւնէրի քէպիր նիւսիէ իլէ նէշը օլունաճագ . Ղաղէթանըն Ապօնաթը Սէնէվի 6 . Ալթը այըղը 3 պուշուղ վէ իւշ այըղը 2 մէճիտիլէ վէ պէհէր նիւսիէսի 40 փարա տըր : Թաշալար իլին բօսթա եւճրէթի դամ օլունուր : Ապօնաթըն թարիսի պէհէր այըն պիրիստէն եաիօտ օն պէշինտէն իթիպար օլունաճագ տըր : Ղաղէթայա տէրճ օլունաճագ Իշին կէօնտէրիլէճէք էվրագ վէ մէքեաթիւ Ղալաթատա Էրմէնի Քիլիսէսի սօգաղընտա Ն . 19 իլէ մուրագղամ Սէտայը Հաղըգէթ մաթպաասընա իրսալ . Ելունուր : Իլանաթըն պէհէր սըրասը Էլը տէֆա 100 փարա , Էլինճի տէֆա 60 փարա տըր : Ուզուն նէշրիլաթ իլին այըրճա բաղարըղ օլունուր :

Յ.ՍԻԹԱՆԷ 20 ՅՈՒՆԻՍ

ԹԷՎԱԾԻԶԱԹ

Մայիլէ նաղըլը տէվլէթլու Էմին էֆէնտի հաղըթլէրինէ ըիւթպէի սամիլէի վէզարէթ վէ միւշրի թէվճիհ ,

Պէլլութ միւթէսարըրըլը Սարուիւն միւթէսարըրըլը սապըգ Զիւհաի էֆէնտի հաղըթլէրինէ թէվճիհ ,

Սարիւն միւթէսարըրըլը Բէսմ միւթէսարըրըլը սապըգ սաատէթլու Սրիֆ փաշա հաղըթլէրինէ թէվճիլ ,

Սօֆիա միւթէսարըրըլը ըիւթպէի միրիմիրանի իլէ Գազաի էրպաա միւթէսարըրըլը սաատէթլու Մազհար պէյ էֆէնտիլէ թէվճիհ ,

Սազըզ միւթէսարըրըլը Թունա մէրքէզ միւթէսարըրըլը սապըգ իղզէթլու Հաշիմ էֆէնտիլէ թէվճիհ ,

Գազաի էրպաա միւթէսարըրըլը ըիւթպէի սանիլէ սընֆը միւթէմաիլի իլէ իղզէթլու Ապէտին պէյ թէվճիհ ,

Խիւտալէնտիկեար վիլայէթի մէքթուպըլըլը Թարապըլու վիլայէթի մէքթուպըլը սապըգ իղզէթլու Ս.Տ.Մէտ պէյ էֆէնտիլէ թէվճիհ ,

Բէսմ միւթէսարըրըլը Սազըզ միւթէսարըրըլը սապըգ իղզէթլու Թէվֆիլ փաշայա թէվճիլ ,

Շէհր Էմանէթի մէճիս աղալըլը Թըրապիլօն մէրքէզ միւթէսարըրըլը սապըգ սաատէթլու Հաճի Ալի պէյ էֆէնտիլէ ,

Մէճիսի մէքըիւր աղալըլը սաատէթլու Ֆէվզի էֆէնտիլէ իպգա ,

Շէհր Էմանէթի մուհասէպէճիլիլի Թունա թէֆտէրտարը սապըգ սաատէթլու Թահսին էֆէնտիլէ ,

Մէճիսի մէքըիւր աղալըլը իղզէթլու Ղալէնցի էֆէնտիլէ իպգա ,

Մէճիսի մէքըիւր աղալըլը Պերլին սէֆա . րէթը սէնիլէսի ըիւթպէթիլտէն միւնֆէսալ իղզէթլու Մէմուհ պէյ էֆէնտիլէ ,

Մէճիսի մէքըիւր աղալըլը պաշ ըիւթպէթ ինզիմամը իլէ իղզէթլու Մայիլ էֆէնտիլէ ,

Շէհր Էմանէթի թահրիւթ միւթիլիլի մէճիսի էմանէթ աղապընտան իղզէթլու Միտհաթ պէյ թէվճիհ պուլլուլմուշ տուր :

ՄԻԼԻՅԷ

Մէճմուանըն 1095 նոմէրօ իլէ մուրագղամ նուսիսիսիտէ Յ . Փ . Իմլասը իլէ տէրճ օլունան մէքթուպուլն մաալինէ ճէվապէն , սապըգ մուհարրիլմիլ պուլունան էֆէնտի հաղըթնտա նէզաքէթէ , վէ զաղէթաճըլը մէպտէսինէ մուղայիլ հալու հարաքէթտէ պուլունմատըլըլը պիլարը , Մէճմուանըն սահիպի իմթիաղընա մուճաիլէյի թալիլէ իթմիլ իտիք : Սահիհի պու տուր :

Չըգան բաղար կիւնիւ Շարգըլը կիրուհինտէն պաղը բուէսայը բուհանիլէ , վէ միւթէպէրանը միլլէթին սիւրէթի խաֆիլտէ աղտը մէճիս իթմիլ օլտուղու մէմուիմիլ օլմուշ տուր :

Մէճմուանըն թարիֆի իւղրէ չըգան ճուճա երթէսի կիւնիւ խարիճիլէ աղալարընտան պիր զաթ Հասուն էֆէնտի հաղըթլէրինէ կիթմիլ , վէ միւշարիլէյի էֆէնտիլէ պիր գըթա թէսքիլէի օամի կէթիլմիլ օլտուղու թահգիլաթը աճիլանէմիլէ նաղարէն , սահիհ տէյիլ տիր : Թահիւպէ շաեան շուրասը տըր ըի , Մէճ .

մուլը Հալաթիս , Քիւլէլիան էֆէնտիլին Պապը Սիլիլէ կիտիպ , միւհիմմ մատէլէրտէն տօլայը միւղաքէրէ էթմիլ , վէ մէմուլնէն մուֆարէգաթ էթմիլ օլտուղունու պէյան իթտիքտէն սօնրա , զէյլիտէ պու հալաթիս տաշի իլալէ էթմիլ տիր : Մէճմուա պուլուն իլէ նէ՝ անլաթմագ իսթէր :

Մէսէլէի մալիւմէի միլիլէմիլտէն տօլայը պաղը զէվաթ , վաբօրլարտա , գաղինօլարտա , վէ սայիր բիւպիլք մահալլէրտէ կաթողիկոս հաղըթլէրինին զիրի իտարէի բուհանիլէսիտէ պուլունան Գաթօլիլէր հաղըթնտա պիլիլ պիլմէզ պիր թաղըմ թէսալվուր , վէ թասմիմաթ մէյտանէ չըգարմագտա օլուպ , պուլարըն եաղընտա մէվըլըլ իճրայէ գօնուլաճաղընտան պահալէ , ըէնտի էֆքեարը մախսուսէլէրինէ մուաֆթըլ սուրէթտէ տասայիլի միլլէթ , վէ իմթիլաճը ալէմին հասըլ օլաճաղընը ըսրար էթմէտէ տիրլէր :

Պու միսիլլու հալաթիսլէրին նէշրի Գաթօլիլէրի էնտիլէ , վէ իմթիլարպա իլգա իտիպ , պիր գաշ կիւնտէն պէրու պիլլէրի տալի թաճիլ իթմէտէ տիրլէր : Հէր նէ հալ իսէ , միլլէթի աճիլանէմիլտէն օլան շունուն պուլուն թասալվուր վէ էֆքեարը մախսուսէսի ումուրը ճիսմանիլէմիլտէ Տէվլէթը Սիլիլէն էմրի տէմէք օլմատըլը միսիլլու , սւմուրը բուհանիլէմիլտէ Քիւրսիի շէրիֆին գարարը սայըլաճաճաղընը պիլարը , տէվլէթինքին տէվլէթէ , վէ ըիլիսիլինքինքիլիսէյէ վէրմէք մէպտէսինի , շունուն պուլուն թասմիմաթը իւղրէ Գաթօլիլէլին մահֆ ու իւղալէ էթմէյէճէյի պէտիհի տիր :

Խ Ա Ր Ի Ճ Ի Յ Է

ՖԻՆԱՆՍԱՆ

Ֆրանսանքն միլիթ մեծիսինտէ եւ տի երկրոնքն միւթէնաւուղ մէպուսան էվ վէլտէն պէրու իքի գըսմա միւնգասըմ օլ տուղունտան, պիւրինին սաղ գօլ, վէ տիկէ-րինին սօլ գօլ թապիր օլունտուղու ճիւմ-լէյէ մալիւմ պիր քէյֆիլէթ տիր: Սաղ գօ-լուն ազալարը գօնսէրվաթէօր մէպտէլէրի իլէ փէրվէրտէ օլուպ, Ֆրանսատա գրա-լիյէթ ուսուղինին իպգասընը տէրունի գալպ-տէն արդու իտէրվէրտէ տէ, զահիրէն սիւ-լիւք իթաթիլէրի թարիք, ճիւմհուրիլէթին իթրաթընա կէչիպ, գօնսէրվաթէօր մէպ-տէլէրինի ֆէսիս իթմէյէ գըյամ իտէն գըսմա զալէպէ իթմէք տիր: Միլիթ մէ-լիսինին էքսէրիլէթի պու գօլուն էքքեա-րընը իսթիսհապ իթտիլինտէն, պու էք-քեարը իլէրի կէօթիւրմէք իչիւն, հէյե-թը վիւքէլայը հաղըրէնին մէսլէրինտէն իչիւրէա իտէրէք, Ֆրանսանքն մէնաթիի հաղըրէսինէ մուվաթիլէր սիւրէթտէ եէնի պիր վիւքէլա հէյեթիլինին թէչիլինին արդ ու պէյան իթմէքտէ տիր: Սօլ գօլուն ա-զալարը պուսլարա նիսպէթէն, ասըլ րէ-քիւպիլէքէն օլտուգլարընտան, գրալիյէթ էքքեարընա մուսալիլէթ իպրաղիտէրէք, էքսէրիլէթի մէճիլին մէճիւրֆ օլտուղու գօնսէրվաթէօր մէպտէլէրի ասլա գա-պուլ իթմէյիպ, սաղ գօլուն միւնգէ-թիլէ թէսմիլէ իթմէքտէ տիր:

Մ. Թիւէր հաղըրէթէրի, եէկալիլէ-րինէ մուսալիլէր օլուն պու իքի գըսման սօլ գօլուն զիյատէ իսթիսհապ իթտիլինտէն սաղ գօլուն ազալարը թարաթընտան չէնտ էէքէր մէպուսան միւշարիլէյէ պիւլադի-նէ, էքսէրիլէթին էքքեարընա մուվաթիլէր սիւրէթտէ հարէքէթ իթմէսինի թէպիլի իթմիլէր իսէ տէ, իսպըլը պիր ճէվապ ալամատըլարընտան, պու էքքեարընա

ՄԻՅԱՀԵԹՆԱՄԷԻ
Հ Ա Պ Ե Դ Ի Յ Թ Ա Ն

(248 ընդ նախորդան գտէն)

Սապահլայըն Գօնսօլուսուն պիւղիմ ի-չիւն միւհէյա էյլէտիլի օտայա ազիմէթ իլէ, Բադալիա ժամերգութիւնլարընը մուսայիլէյհ Գօնսօլու տալի հաղըր օլա-րաղ իճրա իթտիք, ճաշու Հաւատամք տուաթընտան սօնրա, եանըմըլտաքի հա-ղըր օլուն խորհուրդու Բասհակ եպիսկո-պոս ճիւմէ հաղըրունա թէվլի էտիպ, մուսթասաի պիր նոքթ տալի իրաա է-տէրէք, կէրէք ճէմիլէթի, կէրէք Լի-պուլ Գօնսօլուսուն օրհնել իտուպ, մուսայի-լէյհ Գօնսօլուսուն աղաղը համիտէսինի մէսն ու սէնստէն սօնրա ֆաթիլէաթը ի-չիւն տալի տուալէր սունտու:

Ահալի տաղըրըլտան սօնրա, Բաթ-րիք հաղըրէթէրի, վէ ումուլի միլիթ թարաթընտան չիւքրանիլէթ տէրունիլէ-

տան վաղ կէլմէյէճէքլէրինի միւշարիլէյ-հէ տէֆաթէն պէյան իտէրէք, ալտէթ իթ-միլէր տիր:

Ֆրանսանքն էլհալէթուհաղիհի պու-լունտուղու հալ մուվաթիլէր օլուպ, աղ միւտտէթ զարֆընտա, եա օտուր քի գըա-լիլէթ թարաթտարանը զալէպէ իտիւպ, հէյեթիլէր ճէտիտէնին թէչիլինին մուվաթ-իլէր օլունտադ, եա եօլսաա Մ. Թիւէր հաղըրէթէրի իսթիֆատընը վէրիպ, իքի գըսմը պիւրէլտիլէրմէտիլի իչիւն, մէմուրի-լէթտէն չէթիլմէյէ մէճպուր օլաճադ տըր:

Պապալըմ վուգուաթ նէ կէօթիլէրէ-ճէք տիր:

Բրուսիա ասաքիլինին Ֆրանսա էյա-լէթլէրինտէն իսրաճընա տայիր Ալէման-եա սէֆիլի Գօնթ միւրնիմ, վէ Մ. Թի-ւէր հաղըրաթը մէանէսինտէ միւնադա օլուն մուգարըրէլաթը չըպան 243 նումէրօ իլէ մուրադպամ նուսիլէմիլտէ թաթիլէր էթ-միլ իտիր: Պու տէֆա մէղըրիւր մուգար-րէլաթըն վուգուլինի միւսատտադ ալաթը-րունկա հաղըրան 20 սինտէ չույու պուլան թէվաթուրլէրէ նաղարէն, Մ. Թիւէր ճէնապ-լէրի Բօչիլա պանգասը իլէ գալվէ կիրիլ-տիլինտէն, մէղըրիւր պանգա Ալէմանեայա թաղմիլնաթը հարալիլէ սիւրէթիլինտէ թէ-տիլէ օլունտադ իւշ միլիար ֆրանգը ի-թա իթմէյի տէրիւհտէ էյլէմիլ տիր:

Մ. Բօչիլա Բարիլ սարաթանընտան պաղըր միւթէպէրլէրի իլէ տալի մէլլէրլէթ իթտիլինտէ, Ֆրանսա հիւքիլմէթի իլէ Բօչիլա պանգասը մէանէսինտէ վուգու պուլան գալիլլէրէ հիսսէտար օլաճաղա-րընը մէրգուման գապուլ, վէ իօչնուտի-լէթ իպրաղ իթմիլլէր տիր:

Մ. Բօչիլալին պիրատէրի Մ. Ալֆօնս ճէնապլէրի եաղընաա Լօնտայա պիւ-աղիմէ, մահալի մէղպուրտէ պուլունան Ինկիլիլ միւթէպէրանը սարաթան իլէ

միլի մուսայիլէյհ Գօնսօլուսուն իյֆա էյլէ-լիպ, քէնտիլինին թաթիլինին տալի իսթի-լան վէ ալիլ իլէ, Բաթրիք հաղըրէթէրի-նէ թաղտիմ իթմէմիլտէ, նամէի մալսուս իլէ տալի հաղըրըլտա մուսայիլէյհ հաղ-րէթէրի թարաթընտան ըզհար օլունտան իլ-թիֆաթ վէ թէվէճճիւհաթընը թէպիլիլ գըլուրգ:

Բասգալիա ախշամը Դարըլֆա կիտիպ, եօրղուն օլուպ տա կէլմէյէն 30 գասար էրմէսիլլէրի խոստովանանք իտիւպ, հա-ղըրուլթիւն վէրտիքտէն սօնրա, ճիւմէ ճէմիլլէթ պիրիլքտէ օլարադ Լաւիւն քի-լիսէսինէ կիթտիք:

Դարըլֆա պիր էրմէնի տէլիգանը-սընըն պօրճտան տօլայը մահպուս օլտուղու-նու խապէր ալարմ իսէ, տէր հալ իճապ էտէն ղէվաթ իլէ պիւ իսթիլարէ ալիմ միւշարիլաթլէ խէլաթընա տէսթրէս օլտում: Պու կիպի վաղիլիլլէրին իճրաթընտան տօ-լայը, ճէմիլլէթին նէ տէրէճէտէ մէսրուր օլմասը թարիֆէ կէլմէլ իսէ տէ, պիր վուգուաթ, եանի մէսարիլիլմիլլէ մուգա-

տալի Ֆրանսայա իթա օլունտադ մէպ-լայըն իսթիգրաղընա տայիր շէրայիլթի գարալաշտըրաճադ տըր:

ԲՕՄԱ

Քէյֆիլլէթի հալի տուէլի մուաղղամա սիւֆէրաթընա արղու իշար էթմէք իւղրէ, հալմէթիւ Բաբա հաղըրէթլէրինին Գար-տինալ Ալթօնէլի ճէնապլէրինէ խիթա-պէն իթալիա տէվլէթի ալէհինտէ պիր գըլթա թահրիլաթ նէչը ու իլան պու-լուրտուղլարընը չըպան 243 նումէրօ իլէ մուրադպամ նուսիլէմիլտէ տէրճ իթմիլ ի-տիր:

Պու տէֆա միւշարիլէյհ Բաբա հաղ-րէթլէրինին խաթիլ տէսթի իլէ եաղըլան թահրիլաթը մէղըրիւրէ, զաղէթալար վա-սէթասը իլէ իլան օլմուշ օլտուղուն-տան, մաալի միւնտէրիճաթընը օգույան-լարըմըլա մուսթասար սիւրէթտէ պէյան իտէրիլ:

Էվլէլա, Բաբա հաղըրէթլէրի իթալիա-նըն մաղսուպիլլէթիլինտէն տօլայը աղըր իշ-թիլքեալէր իտիպ, պու մաղսուպիլլէթ հիւքիլմէթը րուհանիլլէյէ, հաղպանիլլէթ մէպտէլլէնէ, վէ ատապ ու էրքեանէ քիւլլիլէն մուղայիլ օլտուղունու տէրմէյան էթտիքտէն մաատէ, Բօմայը թէրք իտիպ տարըն ալսէրէ աղիմէթ իթմէտիլլին, մէղէպիլին մէնաթիլինէ համլ իտէրէք, կէ-րէք շալսընա գարչը, վէ կէրէք Քիլիսէի շէրիֆ ալէհինտէ իպրաղ օլունտան խոսու-մէթին ճիւհանէ տալի մալիւմ օլմասը ի-չիւն, Բօմատա իղամէթ իթմիլ օլտուղու-նու պիլտիլմիլլէր տիր:

Պունտան գաթինաղար մանսաթըլա-րըն լաղլը, վէ թարիգաթը րուհանիլլէնին ֆէսիլինէ տայիր միւճէտտէտէն թանղիմղը-լընաճադ նիղամը բրօթէսթօ իտիւպ, մէղ-քիւր մանսաթըր վէ թարիգաթըլարըն կէ-րէք մէղհէպէ վէ կէրէք շիլքէթը ինսա-

վէլլէթէն, եալսու զահմէթիմիլլէ միւքեա-ֆաթէն քէմալը խօշնուտիլլէթ իլէ թաղ-տիմ իթտիլլէրի իգրալլէրինի գապուլ իթմէտիլլիմիլ, քէնտիլլէրինէ միւճիպի է-սէֆ վէ գահմ օլուր իտի:

Պունլար Մըսըր ճանիպիլինտէն րուհա-նի իհթիյաճլարընըն էտասը հաղըրտա պիր քահանայ կէօնսէրլմէտիլլինտէն նա-չի միւքէտտէր օլարադ, զաղէթալար վա-սէթասը իլէ պունու միլլէթէ տույ էթմէք միւրտարընտա օլուրլար իտի իսէ տէ, Մը-սըրըն րուհանի իտարէսի աղիլ Ալթուուն միւնսաթաթընա մէրպուլթ օլտուղունտան պու ֆէրաիլին իճրաթը մէղքիւր քիւրսիլլէ այլու օլտուղունու, վէ քէնտիլլէրինին րու-հանի իտարէլլէրինի գայըրան աղիլ Քիւր-սի իտուկիլինտէն, Մըսըրտա միւթէմէքըլին զարիպ կարգաւորլար իչիլքեա իթմէյէ հաղըլարը օլմատըլընա քէնտիլլէրինի իս-քեաթ իթտիք:

Ֆրանսըլ Գօնսօլուսուն, ճէմիլլէթիմիլլին րուհանի իղթիլալէրի իչիւն կիլիլթիթար օլ-տուղու սէֆալլէթի պիլղաթ կէօրտիւքտէ,

նիցէյէ պու անէ տէյին իթտիքէրի իրտ-
մէթ վէ խայր ու շէրիւրինի թաատառ
իթտիքտէն սօնրա, Բաբալըգ իլէ Նիթալիա
հիւքիւմէթի մէանէսինտէ հիւսնիւ իմթի-
զանըն միւմքիւնսիւզ օլտուղունու տէրմէյան
պիւրլէ, Էւրոքանըն ասայիշինէ Բաբալըզըն
խալէլ կէթիւրէճէք ասլա պիր քէօշէսի օլ-
մայըպ, հաթթա միլլէթէրին վէ հիւքիւմ-
տարանըն պիրպիւրլէրի իլէ պէնտ օլմալա-
ըննա պատի վէ ասայիշի ամմէնին վէ հիւս-
նիւ իմթիւզանը ումումինին պիր մէքքէգի
օլտուղունու պատթ ու գատէմ իլլէմիշ-
լէր տիր :

Մէգքիւր թահրիրաթ զայլէթ մուֆա-
սալ սիւրէթտէ եազըլմըշ օլտուղունտան,
թէրծիւմէսինտէն շիմտիլիք սարֆը նազար
զըլմըշ տըր :

ՍՊԱՆԻԱ

Մատրիտտէն Պարչէլլօնա զազէթա-
օընա հաղիւրան 10 թարիխի իլէ եազըլ-
տըղընա նազարէն, մահալի մէգքիւրտէ մա-
հը հալին տօգուղուննու կիւնիւ Սէնաթօ
մէճիւսի ազալարը վէ քեաթիքի մէպուսան
ազտը մէճիւս իտիւպ, Գարլիսթլէր մարի-
ֆէթի իլէ թէհիլքէյէ իլգա օլունան հիւ-
քիւմէթին լիգայէսի իլին, իտարէի միւ-
քիլյէ վէ բօլիթիքիլէնին հէյէթի վիւքէ-
լայէ իհալէ օլունմասընը գարարլաշտըրմըշ-
լար տըր :

Մէգքիւր մէճիւստէ վուգու պուլան
միւշալլէրէ վէ միւնտէլլէրին հէր նէ
գատար տա կիլլի թուլթուլմաքընա սայ ու
զայրէթ օլունմուշ իսէ, մուվաթիքըգ օ-
լունմայըպ, մէյտանա չըգտըլտա, տէրու-
նի վայթաթտա հասըլ իթտիլի թէհէսիր
քէշֆ օլունապիլիր :

Պու մէճիւստէ տէրմէյան օլունան սէ-
պէպլէր շունլար օլմուշ տուր քի, Գարլիսթ-
լէր Շըմալ թարաթընտա գուվլէթ քէսպ
իտիւպ, Գաթթալօնտա հիւքիւմէթ ասա-

Բաթրիք հազրէթլէրի թարաթընտան Մը-
սըր հիւքիւմէթինէ արզ օլունտուգտա,
հաթթա միլլէթտաշմըզ Նուպար փաշա-
նըն տալի մուսուլմէթիւնտէն պահալէ, ալլէ
խուսուս պաշգա պիր մէզարիսթան իլին
Մըսըր հիւքիւմէթինէ արզուհալ թագ-
տիւմ իթտիլինտէ, մէճանէն մըգտարը
քեաթի արաղի իթա օլունտուղունու տէր-
մէյան էսէրէք, պիլլիմ տալի պուրատա
սուհուլլէթ իլէ պիր միլլէթ քիլիսէսինէ
վէ պըր պիր մէզարիսթանա մութասարթ
օլապիլլէթիմիլի սօն տէֆաքի միւլազա-
թըմըլտա պիլլէ թէհէմին գըլտը : Պու
թէքիլլէր հէր նէ գատար խալիսանէ ի-
սէ տէ, իճրասընըն պիր վաղթը էնսէպէ
թէվազգուֆ իտէճէյինի ճէվապ վէրմիշիզ :

Սիւվէյիշտէ իգամէթիմիլլէթիմիլի իթ-
տիքճէ, հալանըն վէխամէթի, վէ սայըր ճի-
հէթլէր սէպէպիլիտէն ըղթըրապ վէ պիհու-
ղուրլուղունու տալիլլէթէյիլիւթտիլին-
տէն, հաթթա զայլէթ բահալըլըգ օլտու-
ղունտան, կէյիլիմ թարաթընտան սուուպէթ
վէ հալը նաշարիտէ պուլունտուղունու ի-

քիրինէ մուգալմէթ իթտիքլէրի հալտէ,
Սպանիանըն ձէնուպ, վէ Շարգ թարաթ-
լարընտա տալի լէփիւպիլլէր իտէնէ
զըրամ իթմէք թաամիմ, վէ թասալլուր
իթմէտէ իմիլլէր : Սէնաթօ մէճիւսի քէի-
սի Մ. Սանթա Գրուզ ճէնապլէրի պու-
նու պէօլլէճէ արզ իթմիշ օլտուղունտան,
մազրունու սըհէթ օլտուղունա շէքք ու
չիւփհէ գալմամըշ տըր : Հաթթա Տախի-
լիյէ նազըրը Սպանիանըն հալի հազըրէ-
սինտէն պահա իտիւպ, մէմալիքին ֆէնա
պիր հալտէ պուլունտուղունու թաֆսիր
իթտիքտէն մաատա, իլլէրուտէ աղիմ թէհ-
իլլէրէ տիւշար օլաճաղընը տալի խալի-
սանէ պիլլիւրմիշ տիր : Իլլէ պիլլէ երնէ
թէքէրլիւր էտէր, տէրիլ քի, Էւրոքանըն
ասայիլինէ Սպանիա մէսէլէսի խալէլ կէ-
թիւրպ, տէվլէթլէր հէկտիլէրի իլէ ուղ-
րաշմաղա պու մէսէլէտէն պիր ֆըրսաթը
միւնտիպէ էլտէ իտէճէքլէր տիր :

Մատրիտտէ թապ ու նէշը օլունան
զազէթալլէրտէ գրաաթ օլունտուղուն վէճհ
իլէ, Գարլիսթլէր մարիֆէթի իլէ Սպանի-
աաա վուգու պուլան իթթիլալը, թէմմուզ
օնուհու կիւնէ տէյին, Սպանիա հիւքիւ-
մէթի մահվ ու իլալէ իտէմէտիլի սիւ-
րէթտէ, Գարլիսթլէրէ մուհարրիպ նազա-
րը իլէ պազըլաճաղընը տուէլը էճնէպլէ-
տէն պիրիսի մումայիլլէյհ հիւքիւմէթէ արզ
ու պէյան իթմիշ տիր : (Լալիք)

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Էրզրումտէն թարաթըլմըզա յունիս 2
թարիլի իլէ իրսալ զըլմնա թահրիրաթ :

Գարս մութասարըրթը սաատէթլու
Սայիտ փաշա հազրէթլէրինին ահալիլի պէլ-
տէյէ իրաա պուլուրաուղլարը նութգ :

Իլլէ էյ մուհիլպ վէթան վէ հալի-

չիւն, կիւն էվլէլ օրատան հարաքէթիմի-
ղէ միւնթաղըր ըտըք : Իզպալիմիլլէրէն
Հինտիթման թիւճալըլարընա մուխասա օ-
լուպ, ձիտտէյէ զիյարէթճիլլէրի ալմայա կիթ-
մէք իւզրէ օլան պիր վաբօրունա ճիւզիւ-
պիր իւճրէթ իլէ լաքիպ օլուպ, վէ իքի
կիւն Սիւվէյի փիլիկէսընտա գալտըլտան
սօնրա Ալլահա լիէպիլմ օլարապ, ապրիլին
28 թիւի ճուլմա սապահըր Եօլաշըլտըգ,
վէ միւսաիս պիր հալա իլէ պէյիլլէրի կիւ-
նիւ ձիտտէյէ վալ օլուպ, օ կիճէ կէմի-
տէ գալտըգ :

ձիտտէ իմանը Սլէթանտիւրիա լիմա-
նընտան զիյատէ թէհիլլէրի տիր, չիւնքի
սուլուն ալթը պալլըլտան թաշ քէսիլլիշ
գայալար իլէ մէմու օլտուղունտան, էմի-
նէն վէ սալիմէն կէչէպիլլէք քիլին գալան
տար Եօլուն իքի ճանիպիլլէր գարըլըլը
վէ սուտան պէշ գատէմ թուլլինտէ թաշ-
տան գուլլէ վազ օլունմուշ տուր, կէմիլլէր
իլլին էզճիլլէր հէր պիր կէմիլլին օրատան
կէչմէթիլլէր պահըր ահմէր (կարմիր) սու-

յէթիար օլան Գարսալըր, գրաաթ օլու-
նան պուլուրաուր սամի մաալի ալիլինտէն
քէյիլլէթ մաալուրիլլէթ վէ վէզայիթ զիմ-
մէթի աճիլանէմ ճիւմէլլէրին մալիւմիւ
օլտու, շու սըրատա սիլլէրէ պազը սէօզ-
լէր սէօլլէմէյի միւնտիպ կէօրիւր վէ շէօյ-
լէ տէրիմ քի, փօթնիլլին շէրիլթը զէր-
րա վէ ճայիլիլի լէսուլի քիպրէ օլան Փա-
տիշահը ալլէմիլլէնա էֆէնտիլլէր հազրէթ-
լէրինին մանգըպէլիլլա լէտիլլէր եէտի
մուհէտի ճէնապը միւլիլլէրէնտէսի օլան
ճիւմէթ թէպաա վէ զիլի տէսթանէի Շա-
հանէլին վէ պալսուսուս սասըր գաաթիմէ-
տէն պէրու հէր պար իսպաթը միւտապի
սատազաթ վէ համիլլէթ իտէկէլալիլլէրի
ալիլլէր օլան Գարս ահալիլլին վատի
լէֆահ վէ թէրազիլտէ խէթալթըր աղի-
մէ իլլէ իլլէրույէ սէվգ օլունմասընա վէ-
քեալլէթը մուլթաղա իլլէ թէվիլլէր պուլուր-
տուղլարը Սատրաղամի Մահմուտի զիլլէմ
վէ նէտիմի սատազաթ թալամ Շահանէ-
լէրինին էֆէրաթ վէ նիլլէթը ալիլլէր հա-
քիմանէսինի մէտարի մուվաթալիլլէթ մա-
մուրիլլէթ իւզմասը իթթիլալ վէ աղ կիւն
իլլինտէ պուլունա ըսալաթա աղազ պուլու-
րան զաթը հազրէթը վիլլէթիլլէրինին
իճրայի ըսալաթը միւհիլլէր հազըլնտա
տէրքեար օլան թէմայիլլաթը աաալլէթ սի-
մաթընտան զէրրէ գատար մուպայէտէթ
պու աճիլլէրիննէ փէք պէօլիւք մէսուլի-
յէթի տայի աղիմ պիր գապահաթ օլաճազ-
արը : Իմաի աճիլ նալիլ օլտուղում հալտէ
շէրհ վէ պէյան էյլէտիլլիմ էֆէրաթը լի-
ֆէթ ալաթէ թէֆէգի մուլալլէթէ մուվա-
թըգ օլմազըլըմ իլլին էվլէլա թէվիլի-
գաթը սիւպհանիլլէ իլլիլլէր վէ սանիլլէն
էֆէրաթը զալըր միւմքին օլան հարաքէթը
միւթալիլլէթքեարի վէ համիլլէթը շէարը-
լէ միւրաճաաթ իտէն վէ պուլունա իլլին
խաթթը հարէթլէրինիլլէր միւպէլլին օլան
փէք սատէ պիր գայտէի սիլլէ թարիլլէ
էյ-
լէրիմ, վէ պու տա շէօյլէ օլաճազ տըր

լարընա պիր արապ լէիլ թայիլին օլու-
նուր :

Մայիս իւշ սապահըլըն Ասիլթանէ
սալլիլլէրինտէն մահալի մէզպուրուն թա-
պիպի, վէ Պապը Ալի թարաթընտան Սըհ-
հիյէ գամիսիօնու աղապը Մայլէլան Տօգ-
թօր Ֆրանկիլլէր էֆէնտի վաբօրուն բըրաթի-
գապըն մուպէնէ էթմէք իլլին նէզտիլլէր
կէլտի : Մումայիլլէրին ալալազը մէմու-
հէի միլլէթիլլէրանէսինէ մայիլ օլտու-
ղումուզ շէօյլէ տուրսուն, Սահարա շէօլ-
լէրինտէ սէյեան օլան պիր Խօլճույա լէ-
զիլ սու բունարը նէ լատտէտէ մուազզաղ
իսէ, մումայիլլէրին աալի օրատա պու-
լունմասը պիլլէ զայլէթը մազպուլլէ կէչ-
տի : Պուլունա իլլին Ֆրանկիլլէր էֆէնտի իլլէ
պէրապէր վաբօրուն տըլարը չըզըպ, վէ
Էիւքիլլէրիլլէր կէօրիլլէր գօյուպ, Մէք-
քէյի շէրիլլին վազթ պիր խանըն բօյրազ
թարաթընըն իսթ գաթընտան Էէվլիլլէ օն
ղուրուշ իճար իլլէ պիր օտա քիրալատըք :

քի, չէր չէր չէր վէ նիզամաթը սենյակէ մուկաթըգ ճանիպի հիւքիւմէթտէն սիզ- լէրէ թէպիղ օլունաճագ իֆատաթ վէ թէնպիհաթը խայրիտանէի թէլէքպիւ- իլգալլ միւսարաթլէ պէրապէր ճիւմէ- նիզ խայր վէ չէրիսիղի պիլիպ քիւչիւլի- նիւզ պէօյիւլիւնիւզէ իթաաթ վէ պէօյիւ- յիւնիւզ քիւչիւլիւնիւզէ սիլանէթ իթմէլի տիր, պու գայտէի խայրիյէտէ էկէր ալա- լէրտէն էտնայէ վէ եախօտ էտնալէրտէն ալայէ խիւլաթի ըրզաի Փատիշահի պիր հալ ղայրի միւթէպաաթքեարի վէ իթիսաթի սազէ վուգու պուլտուգտա պէյան օլունուր վէ իսթիսաթը գըլընըր իսէ, ճիւմէնին փէտէրի էրհէմ էլթէք վէ էչէտտի օլան հիւքիւմէթը սենյակէ մուկաթլաթ վէ միւ- ճազաթը միւստանըգա իճրասընտա զէրրէ նիւմա թէնպիղի թէրադի իտէմէլ, պու պապտէ հէմիչէ պապը հիւքիւմէթ չիւք- ըի չիքեպէթիւնիղէ միֆթաճ օլտուղու կի- պի թահգիգաթը պիղարադանէտէն տէ կէ- ըի տուրուլմազ, շայէտ շիմոյէ գատար պիր նօգսան կէօրմիւլ իսէնիզ շիմոի է- գամլի նէգայէսի ըէֆահ վէ ասայիչիւնիղի- չիւն իսթիֆատէ էտնիղ վէ քիմտէն չի- քեպէթիւնիղ վար իսէ պիւլա խէվֆ պէյան էլլէյիսիղ, խիւտա նէ քէրտէ սէհվէն պու- րատա ամալի միչէտիլ վէ մէվգիւնիղէ նա- յիլ օլամազ իսէնիղ պապը վիլայէթ վէ տէվլէթ սիզլէրէ տայիմա միֆթաճ տըր, վէլհասըլ էսէրի ալիզ էտալէթ էնկիղ հազ- ըթթը Փատիշահ թէպաաթիւնահ էֆէնտի- միզտէ վէգայէի ճան վէ ըրզ վէ մալընը- ղըն մէվգիւլ էօհտէի աճիզանէմ օլունմա- սը քէնտիմճէ վաճիպէի էյէզէտէն աստ իտէր վէ պու վաճիպէի գիմէթիմին ըի- ղաի պարի վէ նիլէթը ատալէթայաթը ճէ- նապը շէհրիյարի վէ վիլայէթ փէնահիլէ թէվֆիգէն իճրասընա մուկաթֆադիյէթի- մի անճագ տէվլէթ վէ մէմէքէթիւնիղէ օ- լան սատագաթ վէ համիյէթիւնիղին պի- ղարադանէ իպրադի ասարընտան պէքէր վէ էլլի հազը իսթիւնտէն պու թասաթ- վուրաթըմը ֆիլիլէն ճիւմէնիղէ թաստիգ իթտիլէճէյիմտէն ագվալըմըն հէր պիր հարթընը խաթըրտան ֆիլրամուլ իթմէմէ- նիղի ըհճա վէ թափսիյէ էլլէրիմ:

Ձաթը հազրէթը խորտիվի էֆիսէմիլէ- ըին կէչէն ճուճա էրթէսի կիւնիւ Պէպէք- տէ քեպիւն սահլիլանէի լալիի հազրէթի Սէտարէթիւզայէ ազիմէթ, վէ իքի սա- աթ գատար միւլազաթ պուլուրմուլ օլ- տուգլարը մէսմուլիմիզ օլմուլ տուր:

— Սւսթը Կաճար սէֆիլի Մ. Գօնթ Լուտօֆ ճէնապլէրի սէֆարէթիւա- նէի մէզքիւր պիլիսի թէրճիւմանը իլէ ճուճա էրթէսի կիւնիւ Պապը Սլիյէ պիւ- ազիմէ Ձաթը հազրէթը Սէտարէթիւնա- հիլէրի, վէ խարիճիյէ նազըրը տէվլէթ- լու փաշա հազրէթլէրի իլէ ուզուն միւլա- ղաթ իթմիլլէր տիր:

— Սէլանիքտէն եազըլտըղընա նա- ղարէն, մէզքիւր էյալէթիւն պազը թա- րաֆլարընա եազան տօլուտան տօլայը էքիւ-

լէրէ խայրըճա մազարաթ վուգու պուլ- մուլ տուր:

— Լա Թիւրքի ղազէթասընտա եա- ղըլտըղընա նազարէն Պուրսատա գօզալա- ըն պիւթիւն պիւթիւնէ խարապ օլմա- սընտան ահալի ֆադիլ հալէ կիլիֆթար օլուպ, մահալի մէզքիւրտէ պու անէ գա- տար կէօրմիւլէմիլ պիւր քէսատ տախի միւլաատէ օլունմազտա տըր: Հաթթա էհլի իրթիլքեապ օլան պազը զէվաթ գօ- ղալարը ահալիւնիլ էլլիտէն տուր պիր պա- հա իլէ սաթըն ալտըգլարընտա, իրայը Օսմանիլի 130 ղուրուլտան սիւլէրէք, պու եիւզտէն տախի ահալիլի պիւր գաթ տա- հա ղարուրէթէ, վէ ղաֆլէթէ իլգա էթ- մէտէ տիրէր:

Վալիի վիլայէթ տէվլէթլու փաշա հազրէթլէրի պուլտու տուլտուգտա, էօնիւ- նիւ ալմազ իչիւն թէտապիլի լազըմէնիլ իսթիմալիլէ թէչէպալիւս պուլուրմուլլար տըր:

— Գըպըրտա շէհրի հալիւն տօգու- ղունճու կիւնիւ հապսիւսանէտէ մահպուս պուլունան ալթմըլ նէֆէր մահպուսի մու- հաֆազալարընա մէմուր պուլունան ղապ- թիլլէլէրի էքսէրիսի հազըր պուլունմաթը- ղը հալտէ, ֆիլար իտիպ, պազըլարը քէօյլէրէ տազըլմըլլար իսէ տէ, պազըլա- ըր գաշամաթըլարընտան շէհրիլիլ էլլիտէ գալմըլլար տըր: Հիւքիւմէթը մահալիլիլ սէրնան ֆիլարիլէրի թաադիպ էթմէք իւզրէ ալթմըլ նէֆէր ղապթիլիլ իլէ գալէ թօփուլարընտան իքի եիւզ էլլի նէֆէր գատար ասաքիլ սէվգ իթմիլ, կէրէք գա- ըիլլէլէրէ ֆիլար էտէն վէ կէրէք շէհր- տէ պուլունան ֆիլարիլլէրի ալսզ ու կի- ըիֆթ էթտիրմիլ տիր:

Փազաթ մէրգուճան ֆիլարիլլէր ղապ- թիլլէլէր թարաֆընտան տարապ օլունտու- ղու ճիհէթլէ օն իքի քիլի գատար վէ- ֆաթ իթմիլ, վէ եիրմի պէչ գատար շէ- տիտէն մէճըրուլ օլմուլ օլտուղու Հազա- յիգտէ մուհարրէր տիր:

— Իզմիտտէն Էնգարէյէ գատար կի- տէն տէմիր եօլուն ինչասը պաիլրատէի Սէնիլէ թաստիգ պուլուրուպ, Մ. Բրէ- սէլիլ թէքիլլէրի վէ ըստիլլէրի տախի Պապը Սլի թարաֆընտան գապուլ օլու- նարադ, թարաֆէյն մուգալլէլէնամէնիլ թանգիլմիլէ թէչէպալիւս օլունաճազը Լա Թիւրքիտէ մուհարրէր տիր:

— Բուսիտա Գիէվտէ հալա գօլէրա իլլէթի տէֆ օլմալըպ, իքի մահ ղարթըն- տա պիւն իւլ եիւզ քիլի մէզքիւր իլլէթ- տէն թուլթուլմուլ իսէ տէ, պէչ եիւզտէն միւթէճալմուլ քէսան վէֆաթ իթմիլ, վէ հազիլան իքիսիւնտէ պէչ եիւզ գըրգ իւլ խաթթա մէվճուտ պուլունտուղու Գիէվիլ- անիլ ղազէթասընտա մուհարրէր տիր:

Թ Ե Լ Ե Կ Ը Ա Ֆ Ի Յ Ե

Լօնտրա 28 հազիրան.

Հաքէմ մէճիլի ագտընըն վազթը ա- խէրէ թաալիք օլունմասընա տայիր Ինկիւ- թէրրանըն թէքիլլէր կէրույէ ալընտը:

մէճիլի մէզքիւրիւն ագտը թէմուզ օն պէչիւնճի կիւնիւնէ գարար վէրիլտի:

Բարիզ 28 հազիրան.

Ֆրանսա իլէ Սլէմանեա միանէսիւնտէ միւքեպէմաթ խիթամ պուլտու:

Գարարիլ օլան միւլալէրէ միւճի- պիւնճէ, Ֆրանսա ճիւմհուրու Սլէմանիա- յա պիր միլիար ֆրանգ թէտիլլէ իթտի- յիւնտէ, Ֆրանսա էյալէթլէրիտէ պուլու- նան Սլաման ասաքիլի կէրի շէքիլիպ, լաքիլի եիրմի պէչ պիւն նէֆէր եիւնէ Ֆը- րանսատա գալաճագ տըր:

Քէզալիք Ֆրանսա հիւքիւմէթի պիւր վազթը մուլայէն ղարթընտա մէմալիլիլ պազը ճիհէթլէրիտէ գալէ վէ իսթիլ- քեաթաթ ինչա իթմէլլէ ճէլիլի թահիւտ էլլէմիլ տիր:

Վիէննա 28 հազիրան.

Սըլիտիւք կիլիսմուն Բուսիա իմրէ- ղաթօրունա իտէճէյի ղիլարէթէ մուգա- պիւ Բուսիա բրէնսլէրիտէն պիրի տախի սօն պահարտա Վիէննայա պիլազիլմէ իմ- ըէրաթօր հազրէթլէրիլլէ վիլիթա էտէճէ- յիլի ղազէթալար եազմագտա տըրլար:

Ճէնէվրա 29 հազիրան.

Սահիհէն սէօյլէնտիլիլ նազարէն, Սլապաճա մէսէլէսիւնտէ Հաքէմիլէր սօլա- յըտան վուգու պուլուն ղարուլարա սա- յիր Սմէրիգանըն իտտատընըր ղապուլ- էթմէտիլլէր: Պիլա խաթիւնա մէճիլիլ ճէմիլ ազալարը պու գարարա ըուր ըրզա կէօթ էրտիլլէր:

Ս Ա Ր Ա Ֆ Ի Յ Ե

1872 Յ.Ի.Ն.Ի.Ս. 20

Լիւրայի Օսմ. 100 ղը: հիւսապիլէ	
Ինկիլիլ իրաաը	109 3
Ֆրանսըզ «	87 7
Բօլ «	89 10
Գրիմից «	31 18
Մէճիլիլ «	1 32
Պէչիլք «	103 10
Մէթալիք «	105 10

Գ Ա Լ Ա Ք Ա Բ Ի Ա Յ Ա Ս Ը

Յուլիս 17 ագլամ գափախտը	38—38
« 19 սապահ ալըլուր	30—05
« « ագլամ գափախտը	39—13
« 20 սապահ ալըլուր	39—15

1863 իսթիգրազը	363
1863 «	334
1869 «	312 30
Սօսիլթէ Թէնէրալ	12 32
Գրէտի « գուր. քէսիք	16
Աւստրօ-թիւրք	10 93
Շըմէնտըֆէր	173
Թրամիլլէյ	1294

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՅԱԶ ՎԵ ՄԵՍՈՒԼԸ ՂԱԶԵԹԱ	
ՄԻԲԱԹԷԼ ԷԲՍԷՐՃԵԱՆ	
ՂԱԼԱԹԱ	
Ն. 10 ԷՐՄԵՆԻ ԳԻԼԻՍԱՍԸ ՍՕԳԱԳԸ	
ԽԱՆԸ ԲԷԳԻՐ	